

ПРАВО НА НАКНАДУ ТРОШКОВА ПРЕВОЗА

Послодавац овлашћен да својим општим актом одреди ослове остваривања права запосленог на накнаду трошкова превоза, па дакле и могућност да ту накнаду не исплаћује непосредно запосленом, већ да обезбеди плаћање накнаде за превоз кроз уплату цене вредности „Бус-плус“ допуне, дакле куповином месечне претплатне карте за запосленог, уколико колективним уговором или уговором о раду није друкчије одређено.

Из образложења:

Првостепеном пресудом усвојен је тужбени захтев, па је обавезна тужена да тужили на име неисплаћене накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од 01. октобра 2012. године до 30. марта 2015. године исплати износ од 97.365,00 динара, са законском затезном каматом.

Против првостепене пресуде тужена је изјавила жалбу, која је, по оцени Апелационог суда, основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је од 2005. године у радном односу у Урави тужене градске општине, на пословима овере потписа, преписа и рукописа у Одељењу за општу управу, а за утужени период тужени послодавац запосленој није исплатио накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада. Одлуком начелника Управе тужене, од 14. септембра 2012. године, одређено је да ће се накнада за превоз почев од месеца октобра 2012. године запосленима вршити искључиво директном уплатом на „Бус-плус“ картицу запослених, а не уплатом средстава на њихове текуће рачуне.

Писменим захтевом од 27. фебруара 2012. године, који је у име тужиље и других запослених поднео председник синдикалне организације код тужене тужиља је захтевала да јој се накнада трошкова за превоз за долазак на рад и одлазак са рада и даље врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте. Утужени износи представљају цене месечне допуне за запослене за утужени период.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужена не може да одређује начин на који ће запослени да долазе и одлазе са рада, већ да избор припада запосленом, овде тужиљи, при чему је обавеза послодавца да запосленом исплати износ утврђен чланом 118. став 1. тачка 1) Закона о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Првостепени суд је оценио да је тужиља имала тварне трошкове превоза за долазак на рад и одлазак са рада, да јој трошкове превоза тужена није исплаћивала у новцу на текући рачун као раније, те да тужиља по овом основу има већ стечено право на исплату, а тужена то право не може

поништити и донети другачију одлуку о накнади трошкова превоза на основу препоруке градоначелника града Београда, због чега је као основан усвојио постављени тужбени захтев.

Доносећи ожалбену пресуду, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Према одредби члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 54/09, који је био на снази у делу туженог периода), запослени има право на накнаду трошкова, у складу са општим актом и уговором о раду, за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, а новелама назначене морме, објављеним у „Службеном гласнику РС“, број 75/14, право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада условљено је необезбеђивањем сопственог превоза од стране послодавца.

Одредбом члана 1а Посебног колективног уговора о измена и допунама ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 11/09 од 10. фебруара 2009. године) одређено је да се на права и обавезе из радног односа запослених у органима територијалне аутономије и органима локалне самоуправе, као и на поједина питања од значаја за учеснике тог уговора, примењују одредбе Анекса тог колективног уговора (у даљем тексту: Анекс), који чине његов саставни део.

Према правилима из члана 39. Анекса, запослени има право на месечну претплатну карту за одлазак на рад и повратак са рада за релације где јавни превозник омогућава њихову куповину (став 1). За релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу, и то у висини стварних трошкова (став 2).

Према правилу из члана 40. Анекса, руководиоца надлежног органа по правилу врши накнаду трошкова за превоз за долазак на рад и одлазак са рада куповином месечне претплатне карте на почетку месеца за наредни месец, за релације где је то омогућено (став 1). Изузетно, на захтев запосленог, руководиоца надлежног органа може донети одлуку да исплату врши у новцу, у висини цене месечне претплатне карте (став 2).

Из садржине наведених норми произилази закључак да је послодавац овлашћен да својим општим актом одреди услове остваривања права запосленог на накнаду трошкова превоза, па дакле и могућност да ту накнаду не исплаћује непосредно запосленом, већ да обезбеди плаћање накнаде за превоз кроз уплату цене вредности „Бус-плус“ допуне, дакле куповином месечне претплатне карте за запосленог, и да је исплата утужене накнаде у новцу одређена само као могућност, али не и обавеза послодавца. У ситуацији када послодавац запосленом није одобрио исплату накнаде трошкова превоза на текући рачун, у висини цене месечне претплатне карте, као што је то овде случај, запослени који је одбио да активира „Бус-плус“

картицу неосновано потражује исплату утуженог износа на име трошкова превоза које је у утуженом периоду имао за долазак на рад и одлазак са рада.

Одлука начелника Управе тужене градске општине донета је у складу са овлашћењем руководиоца надлежног органа, утврђеног одредбом члана 40. став 1. Анекса па чињенични наводи тужбе да је она донета на основу препоруке градоначелника града Београда ту одлуку не чине незаконитом.
(Пресуда Апелационог суда у Београду, Гж1 2161/2018 од 23. јануара 2019)